ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ JEAN BARANCY

ΤΟ ΜΕΝΤΑΓΙΟΝ ΤΟΥ ΤΟΥΦΕΚΙΣΜΕΝΟΥ

— Ἔχεις δίκιο, φώναξε ὁ γέρο χτηματίας, εἶσαι λεβεντόπαιδο... δέχομαι τὴν πρότασί σου, μικρούλη μου.

Τοῦδωκε συγχρόνως τὸ χονδρὸ ζαρωμένο καὶ σιδεροδεμένο χέρι του καὶ τὸ παιδὶ τῶσφιξε μὲ χαρὰ καὶ περηφάνεια.

— Ἐγὼ δὲν σκέπτομαι σᾶν κι' ἐσένα, μουρμούρισε μιὰ καλὴ γυναικοῦλα ποὺ μπάλωνε κοντὰ στὸ τζάκι, ἂν ὁ Ρεμῆς ἤτανε εἴκοσι χρονῶν μάλιστα, μὰ δὲν εἶνε οὔτε δεκαέξη! Σκέψου, ἄντρα μου, εἶνε κρῖμα νὰ στείλῃ κανεὶς ἕνα παιδὶ στὸ πόλεμο, στὸ θάνατο!

— Στὸν θάνατο; εἶπεν ὁ Ρεμῆς μὲ περηφάνεια, ἀφῆστέ τα αὐτά! θὰ πάω στὴν δόξα, κυρὰ Βεριώ. Ἂν πρέπει δὲ καὶ νὰ πεθάνω ἔστω, ἂς γίνει ἔτσι. Ἐγὼ δὲν εἶμαι φοβιτσιάρης.

Καὶ βέβαια δὲν ἦταν τέτοιος ὁ Ρεμῆς. Τὸν γνωρίζανε ὅλοι στὸ Μορλὲ γιατὶ πέρυσι εἶχε γλυτώσει ἕνα παιδὶ ποὺ ἔπεσε στὸ ποτάμι. Χωρὶς αὐτὸν τὰ σπαρτὰ στὸ χωριὸ Ζουσὲν θὰ καιγόντανε ἀπ' ἕνα ἀλήτην μὲ τὸν ὁποῖον ἐπάλεψε γιὰ νὰ τὰ γλυτώσῃ. Ἄλλοτε πάλι ρίχτηκε ἀπάνω σ' ἕνα ἄλογο ποὺ εἶχε ἀφηνιάσει καὶ κόντεψε νὰ σκοτωθῇ.

Αὐτὰ τὰ κατορθώματα τοῦ Ρεμῆ φαινόντανε παράξενα στὸν κόσμο γιατὶ ἦταν παιδὶ ντελικάτο καὶ δὲν ἔμοιαζε μὲ τ' ἄλλα χωριατόπαιδα. Ἅμα κύτταζε κανεὶς τὰ ἐκφραστικὰ γαλανὰ μάτια του καὶ τὰ ξανθὰ μαλλιά του τὸν ἔπαιρνε γιὰ κανένα πριγκηπόπουλο τοῦ παραμυθιοῦ.

Πῶς λοιπὸν τοῦ ἦρθε ἡ ἰδέα νὰ πάῃ στρατιώτης;

Ἀπ' ἐδῶ καὶ πέντε μῆνες ποὺ ἄρχισε ὁ Γαλλογερμανικὸς πόλεμος συλλογιζότανε μέρα νύχτα πῶς νὰ πάγῃ ἐθελοντὴς σᾶν τ' ἄλλα παιδιὰ τοῦ Μορλέ. Πρὸ δέκα πέντε ἡμερῶν τὸ ἀπεφάσισε τέλος καὶ τὸ εἶπε στ' ἀφεντικό του.

Ὁ γερο-χτηματίας σκέφτηκε καὶ τοῦ ἀπήντησε: «Ἔχεις δίκιο. Νὰ πᾶς.» Ἡ γυναῖκα του ὅμως δὲν ἤθελε νὰ χωριστῇ ἀπ' τὸ παιδὶ αὐτὸ ποὺ τὸ λάτρευε.

Δὲν ἦταν γυιός της. Πρὸ πέντε χρόνων ἡ μάννα του εἶχε πεθάνει καὶ δὲν γνωρίζανε ποὺ νὰ βροῦνε τὸν πατέρα του ποὺ ταν χαμένος.

Ἡ μάννα του ποὺ νομίζανε πὼς ἦταν χήρα, πεθαίνοντας προσπάθησε νὰ δώκῃ μερικὲς πληροφορίες γιὰ τὸν ἄντρα της, μὰ στὸ ψυχομάχητό της μουρμούριζε τόσο ἀκατάληπτα λόγια ποὺ δὲν καταλάβανε τίποτα.

Ἐπειδὴ δὲν γνωρίζανε τὴ φαμίλια τοῦ Ρεμῆ τὸν βάλανε στὸ νοσοκομεῖο καὶ ὕστερ τὸν ἐμπιστευθήκανε στὸν χτηματία Βεριὼ στὸ Μορλέ. Ἦταν καλοὶ ἄνθρωποι καὶ τὸν ἀναθρέψανε μὲ ἀγάπη σὰν νάτανε παιδί τους. Ὕστερα ὁ Βεριὼ τὸν ἔκανε τσοπανόπουλο στὸ χτῆμα του, καὶ τὸ παιδὶ ἦταν εὐχαριστημένο καὶ τοὺς ἀγαποῦσε σὰν νἄσαν γονικά του.

Σὰν τὸν ρωτούσανε γιὰ τὸν πραγματικὸ πατέρα του ἔλεγε πὼς τὸν ἀγαποῦσε ἂν καὶ δὲν τὸν εἶχε δεῖ ποτέ. Εἶχε ἐν τούτοις κρεμασμένο στὸ λαιμὸ ἕνα ἀσημένιο μενταγιόν, ποὺ τοῦ τῶχε κρεμάσει ἡ μάνα του πεθαίνοντας. Τὸ μενταγιὸν αὐτὸ τῆς τῶχε δώσει ὁ ἄντρας της ὅταν παντρεύτηκαν καὶ ὁ Ρεμῆ ἔλπιζε νἄβρῃ καὶ νὰ γνωρίσῃ μ' αὐτὸ τὸν χαμένο πατέρα του. Στὸ μενταγιὸν ἦσαν σκαλισμένα δυὸ ἀρχικὰ γράμματα καὶ τὸ ἔτος 1854.

Β'.

Ἡ μάνα Βεριὼ εἶνε καταλυπημένη. Εἶνε μῆνας ποὺ ἔφυγεν ὁ Ρεμῆ γιὰ τὸν πόλεμο καὶ δὲν ἔχουν καμμιὰ εἴδηση. Κλαίγει καὶ ἀπελπίζεται, καὶ ὁ ἄντρας της δὲν κατορθώνει νὰ τὴν παρηγορήσῃ, γιατὶ κι' αὐτὸς λυπᾶται ὑπερβολικά.

Ὁ Ρεμῆ πῆρε μαζί του ὅλη τὴν χαρά τους. Ἦταν ἡ ἀχτίδα τοῦ ἥλιου ποὺ ζέσταινε τὴν καρδιά τους. Καὶ νὰ καθόνταν τώρα λυπημένοι καὶ σιωπηλοὶ μπροστὰ στὸ τζάκι, ποὺ δὲν τοὺς εὐχαρισ-

σ εἶ πειὰ ἡ ζέστη καὶ ἡ παιχνιδιάρες φλόγες του!

Ποῦ νὰ βρίσκεται τὸ κακόμοιρο παιδί; λέγανε. Τὸ ξαναβλέπανε μὲ τὴ φαντασία τους νὰ φορῇ τὸν μανδύα καὶ τὸ κασκέτο τοῦ στρατιώτη μὲ περήφανο καὶ φεγγοβόλο πρόσωπο....

Ἀλλοίμονο ὅμως...

Τὸ δυστυχισμένο ἀντρόγυνο Βεριὼ δὲν θὰ ξαναδῇ πειὰ τὸν Ρεμῆ γιατὶ ἀπέθανε! Ἀπέθανε παλληκαρίσια, ἄφοβα, σὰν ἥρωας!

. . . . . .

— Νά! ἕνας αἰχμάλωτος, εἶπεν ἕνα πρωὶ ἕνας Πρῶσσος ὁδηγῶντας τὸν Ρεμῆ μπροστὰ στὸν λοχαγό του. Τὸν βρῆκα πίσω ἀπ' ἕνα φράχτη νὰ ξαναγεμίζῃ τὸ ντουφέκι του, ἔχει πληγώσει δυὸ στρατιῶτες ποὺ περνοῦσαν ἀπ' ἐκεῖ.

— Ἡ δίκη του θἆναι σύντομη, εἶπεν ὁ λοχαγός! Θὰ εἴχαμε μεγάλο φορτίο ἀπὸ αἰχμαλώτους ἂν φυλάγαμε αὐτοὺς τοὺς ἀνανδρους ποὺ δεκατίζουν τοὺς στρατιῶτες μας. Δέστε τον σ' ἐκεῖνο τὸ δέντρο... καὶ ντουφεκίστε τον.

Ὁ Ρεμῆς δὲν ἀντιστάθηκε διόλου. Τὶ τὸ ὄφελος; μπορεῖ ποτὲ νὰ παλέψῃ τὸ πουλάκι ποὺ πιαστήκανε τὰ φτερά του στὴν παγίδα! Μήπως ἀναχωρῶντας δὲν εἶπε στὸ ἀντρόγυνο Βεριὼ πὼς δὲν φοβᾶται τὸν θάνατο ἀφοῦ πρόκειται γιὰ τὴν πατρίδα του;

— Ἕνας ἐχθρὸς ὀλιγώτερο, εἶπεν ὁ λοχαγός, δείχνοντας τὸ Ρεμῆ. Ξεγυμνῶστε τὸ στῆθος του. Σὺ δέ, Φρίτς, νὰ σημαδέψῃς καλὰ στὴν καρδυά, γιατὶ δὲν θέλω νὰ ὑποφέρῃ πολύ.

Ὁ Ρεμῆ τοὺς κύτταζε μὲ τὸ κεφάλι ψηλὰ καὶ τὰ γαλανὰ μάτια του δὲν χαμηλώσανε οὔτε στιγμὴ μπροστὰ στοὺς δημίους του!

— Πῦρ! φώναξεν ὁ λοχαγός.

Τρεῖς πυροβολισμοὶ ἀκουστήκανε κι' ἕνας ἀλαφρὸς ἀναστεναγμὸς ξέφυγε ἀπ' τὰ χείλη τοῦ Ρεμῆ. Τὸ κεφάλι του ἔγυρε πάνω στὸ στῆθος του μὰ δὲν ἔπεσε κάτω γιατὶ ἦταν δεμένος στὸ δέντρο.

Ἐνῶ οἱ τρεῖς στρατιῶτες βάλανε κατάχαμα τὰ ντουφέκια τους ὁ λοχαγὸς πλησίασε στὸν Ρεμῆ, σήκωσε τὸ κεφάλι του γιὰ νὰ δῇ ἂν πέθανε καὶ ἄνοιξε τὸ πουκάμισό του γιὰ νὰ δῇ τὶς πληγές. Εἶχε τρεῖς κατάστηθα, μὰ μιὰ εἶχε ἐπιφέρει τὸν θάνατο. Τὸν εἶχε βρῇ ἀκριβῶς στὴν καρδιὰ καὶ σταγόνες αἵματος τρέχανε ἀπάνω στὸ ἄσπρο κορμὶ τοῦ νέου...

Ἡ μάνα Βεριὼ εἶταν καταλυπημένη.

— Καλὸς σκοπευτὴς ἦταν αὐτὸς ποὺ τράβηξε στὴν καρδιά! εἶπεν ὁ λοχαγός.

— Ἐγὼ εἶμαι! εἶπεν ὁ Φρίτς μὲ περηφάνεια.

— Μπράβο, παιδί μου! Περίμενε τώρα τὸν μποναμᾶ σου. Ὁ μικρὸς αὐτὸς ἔχει καθὼς βλέπω στὸ λαιμό του μιὰ ἀλυσσίδα μέ ἕνα μενταγιόν. Αὐτὰ θἆναι δικά σου, θὰ σοῦ τὰ δώσω. Κράτησε λίγο τὸ κεφάλι του νά...

Μὰ ἄξαφνα σώπασε, κατακιτρίνισε σὰν νεκρός. Τὰ χέρια του τρέμανε τόσο δυνατὰ ποὺ ὁ Φρίτς τἄχασε καὶ τὸν ρώτησε:

— Τὶ πάθατε λοιπόν, λοχαγέ μου;

Ἐκεῖνος δὲν ἀπάντησε. Μὲ τὰ γουρλωμένα μάτια του κύτταζε τὸ μενταγιὸν μὲ τὰ δυὸ ἀρχικὰ γράμματα καὶ τὴν χρονολογία 1854, καταματωμένο.

Ἀνασήκωσε ὁ ἴδιος τὸ ἀναίσθητο κεφάλι τοῦ παιδιοῦ, καὶ παραμέρισε τὰ ξανθὰ μαλλιά του, ζητῶντας στὸν δεξιό του κρόταφο ἕνα σημάδι ποὺ μόνον αὐτὸς ἤξερε, καὶ τὸ βρῆκε..

Οἱ στρατιῶτες τὸν κυττάζανε μὲ περιέργεια καὶ λύπη, μὴ καταλαβαίνοντας τίποτα. Τὸν πήρανε μάλιστα γιὰ τρελλὸ σᾶν τὸν εἶδανε νὰ σκύφτῃ στὸ στῆθος τοῦ παιδιοῦ νὰ δῇ ἂν ἡ καρδιὰ χτυπᾶ!...

— Λοχαγέ μου!...λοχαγέ μου!... εἶπεν ἔξαφνα ἕνας στρατιώτης.

Ἐκεῖνος σηκώθηκε μὲ μάτια τρομαγμένα, ἔβαλε τὰ δυό του χέρια στοὺς ὤμους τοῦ παιδιοῦ καὶ τὸ κύτταζε σὰν νὰ ζητοῦσε καμμιὰ ὑστερνὴ λάμψι στὰ νεκρὰ μάτια του... Τέλος μὲ μιὰ φωνὴ ὑπόκωφη καὶ μὲ λυγμοὺς εἶπεν:

— Αὐτὸ τὸ παιδὶ ἦταν γυιός μου!...

Μιὰ ἀχτίδα τοῦ ἡλίου πέρασε αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὰ κλαδιὰ τοῦ δέντρου κ' ἐφώτισε σὰν φωτοστέφανος μάρτυρος τὸ πρόσωπο τοῦ φτωχοῦ Ρεμῆ, τοῦ μικροῦ στρατιώτη ποὺ πέθανε τόσο νέος γιὰ τὴν πατρίδα του!...

Jean Barancy

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ

Ἀρ. Χαρβαλιᾶν, Χ. Α. Ν. Θεσσαλονίκην, Ἀρ. Καρακατσάνην, Πόρον, Π. Σ. Ξανθάκον, Σπάρτην, Πόπην Γιαννάκου, Κεφαλληνίαν. Γ. Κοτσώνην, Ἤπειρον, Ν. Ν. Σταματιάδην, Ἰκαρίαν, Φιλ. Χριστοδουλάκη, Κρήτην, Γ. Μανωλακέλην, Μυτιλήνην, Πέτρον Γόδην, Θεσ)νίκην, Ἀχ. Εὐαγγελίδην, Πάτρας, Σ. Κοσμόπουλον, Ὀλυμπίαν, Ν. Παπαθανασίου, Ἐλασσῶνα, Στ. Πατσόν, Κέρκυραν, Χρ. Λαδόπουλον, Ναύπακτον, Α. Παζαρτζίδην, Ξάνθην, Μαρίκαν Ποταμιάνου, Κέρκυραν, Σ. Γεωργίου, Κέρκυραν, Χ. Πέτσκον, Ἰωάννινα, Χαρλ. Ζέρβαν, Πρέβεζαν, Ι. Ἀνάσην, Ἔμ. Σβῶλον, Σάμον, Ι. Πέτσην, Θεσσαλονίκην, Μαρίκαν Κουτσουνάδη, Πολύχνιτον, Ἐμμ. Ἀναστασιάδην, Θε)νίκην, Μ. Πάγκαλον, Κλεισοῦραν, Α. Κατσβαν, Ἰτέαν, Θ. Δευτεραῖον, Ἀργοστόλιον, Ν. Διαμαντόπουλον, Βραχάτι, Α. Βελλιγρατλῆν, Τζουμαγιάν, Μεφ. Κομηνοῦ, Λέσβον, Ι. Ἰωαννίδην, Θεσ)νίκην, Δ. Φωστήραν, Δράμαν, Διλίκαν Γκάβα, Γρεβενά, Ἠφαιστείαν Βοσνιάκου, Θεσ)νίκην, Δημ. Κιβωτοῦ, Πειραιά, Ι. Καρκαγιάννην, Λάρισσαν. Ι. Ἀργυρόπουλον, Κιάτον, Μαρίκαν Κόβα, Καλάμας, Γ. Τριανταν, Τύρναβον, Ι. Καραβασίλη, Ραψάνην, Χ. Παπαθεοδώρου, Μουσθένην, Ν. Παπανικολάου, Ἀγίαν Ἄνναν, Δ. Δημητριάδην, Ἔδεσσαν, Π. Ἀγγελῆν, Ἄρταν. Κ. Σουρέαν, Χῖον, Σ. Βρῖκον, Ξάνθην, Ι. Οἰκονόμου, Καρδίτσαν, Δ. Πεντίδην, Ὀρεστιάδα, Χ. Διαμαντῆν, Θεσ)νίκην, Ι. Σιδερόπουλον Κιλκίς, Ι. Ροζάκην, Γουμένιτσαν, Ι. Παπαδάκην Πειραιά, Κ. Κιτζίρην, Ζωὴ Ἀλεξανδρακη, Α. Παπαχρήστου, Ἰωάννινα, Ν. Μ. Μάλλωσην, Ὕδραν, Δ. Παυλίδην, Χρυσούπολιν, Π. Τζαιουρτζῆν, Θεσσαλονίκην, Δ. Καϊτέρην, Καστορίαν, Θ. Κούσουλαν, Σούρπην, Δ. Φιλανδριανόν, Τύρναβον, Ἀρτεμ. Πολυμεροπούλου, Καλάβρυτα, Β. Δόικον, Καστορίαν, Βρυσηΐδα Ἀθανασουλίδη, Σύρον, Θ. Οἰκονόμου, Ν. Ἐλευθεροχώριον, Ι. Κατσούνην, Πάτρας, Κ. Ρουσόπουλον, Σοφφάδες, Κ. Τσαμπίραν, Κύθηρα, Γρ. Τζουμάρην, Ἰωάννινα, Κ. Κώνσταν, Θ)νίκην, Χ. Συντιχάκη, Κρήτην, Χρ. Μεθενίτου, Πόρον, Π. Δημητρίου, Μελίσσιον. Σ. Λαλάγκαν, Ξάνθην.— Ἐνεγράφητε συνδρομηταί. Φύλλα καὶ ἀποδείξεις ἀπεστάλησαν. Βιβλία καὶ Ἡμερολόγια ἀπεστάλησαν. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.